

Biblijska egzegeza: Petoknjižje i
povijesne knjige, ECTS 6; utorkom i
četvrtkom u 8:15, dv. Kolvenbach

Knjiga Postanka

Od stvaranja svijeta do Josipove smrti

(Petoknjižje: do Mojsijeve smrti)

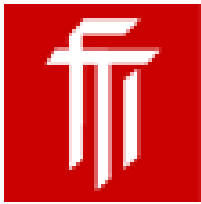

“Prapovijest”: 1–11 čovjek i svijet
6–9 Noa

Povijest

Božjega naroda: 12–25 Abraham

25–50 Jakov

Filozofsko-teološki institut D. I., 22./23.
utorkom i četvrtkom u 8:15
ECTS 6, dv. Kolvenbach

Petoknjižje i Povijesne knjige

---

amdg.ffrz.hr

→ **Nastava: FTI**

→ **Petoknjižje i Povijesne knjige**

Literatura, Audio udžbenik

Svi puci neka te slave (Ps 67)

E H7 E A H7 E

Svi pu - ci ne-ka te sla - ve, te - be Sve-viš - nji!

Abrahamova kušnja i značenje žrtve

Post 22,1-19

Velik ispit

- **Poziv i preokret u 22,11?**
- **“Abrahame, Abrahame” (11)**
– obraćenje, zvanje
  - **“Ne pružaj ruku na dječaka” (12)**
⇔ npr. Izl 1; 1 Kr 16,34
(Abiram i Segub u Ilijino doba)
  - **Rezultati u Post 22,12.16.18:**
- **“Nisi mi uskratio sina” (12.16),**
“poslušao si glas” (18)
- **Prva “kušnjja” (נסה *nissâ* Post 22,1)**
- **עלה *alâ* “prinijeti žrtvu paljenicu” (8x) – 1. put**

Osjetljiva iskustva

- **“Evo me” – kome u 22,1.7.11?**
  - **Pred Bogom (1.11)**
    - Bog će vidjeti (8); יהוה će vidjeti (14)
    - Vratit ćemo se (5)
  - **Pred sinom (7)**
- **“Nož” i “zaklati” (10) u 22,2?**
  - nisu u Božjoj zapovijedi
- **“sine moj” (2x 7.8), “njih dvojica zajedno” (2x)**
  - ⇔ “mali” (5), tovarenje drva (6), vezivanje (10) – šutnja
- **Skriva pred slugama: “Poklonit ćemo se” (5)**

Škola bogoslužja

- **A) Mjesto:**
(Post 22,2; 2 Ljet 3,1):
- “Moriya”
  - Gdje je David imao viđenje
(2 Sam 24,17; 1 Ljet 21,16)
- = mjesto Salomonova hrama
  - Ne dijete u oganj (Pnz 12,31; 18,10)
  - ni Moleku (Jr 32,35 ← Lev 18,21)
- **B) glagol עלה ‘alâ: prinijeti žrtvu paljenicu**

Uzvišenje, uzdignuće

- עלה *'alâ*:
  - Izlazak iz Egipta,
  - put prema gore, hodočašće
  - “podizanje”, grč. ὑψόω
- uzvišenje u Iv 3,14; 8,28; 12,32:
- Treba biti *uzdignut* kao zmija u pustinji (Iv 3,14; usp. δεῖ 12,34)
  - Kad *uzdignete*, znate ćete da Ja Jesam (Iv 8,28)
  - Kad budem *uzdignut*, sve ću privući (Iv 12,32)
    - bit će *uzvišen* (Lk 14,11; 18,14 usp. 1,52)

Izak spašen

- “Ljubljeni sin”
(Post 22,2.12.16)
  - odan ocu,
  - s drvom na leđima (v6)
  - na goru žrtvovanja
  - trećeg dana (v4)
- = Krist
  - Uskrs dovršetak žrtve
 (“prvina” 1 Kor 15,20)
  - Božji odgovor na kajinovsko
bratoubojstvo

Abraham i pokojna Sara

- Gdje Sara umire (Post 23,2)?
- u kraljevskom gradu Hebronu (23,2)
  - Abrahamov osjećaj (23,2):
- Oplakuje pokojnicu (23,2)
  - Nova akcija u 23,4.17:
- Sara razlog za pregovore o grobnom mjestu (4)
- i kupnju poljane u Makpeli (17)
  - → u posjedu obećane zemlje
  - grob i za Abrahama (25,10), Izaka i Rebeku, Leu i Jakova (49,31)
- Abraham s Keturom još 6 sinova (25,1s)
  - Samo Izak nasljednik (5)

ברכי נפשי את יהוה

barahi nafši et Adonaj (Ps 103)

melodija: donje note

[ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj,

ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj!]

**Blagoslivljaj, dušo moja,
Blagoslivljaj Gospodina!**